

FIȘA DISCIPLINEI**Filosofie clasică germană**

Anul universitar 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Licență
1.7. Forma de învățământ	ZI

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Filosofie clasică germană				Codul disciplinei	HLR2403
2.2. Titularul activităților de curs		Alina Noveanu					
2.3. Titularul activităților de seminar		Alina Noveanu					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Este de dorit o bună cunoaștere a unei limbi de circulație internațională

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la curs nu este obligatorie.
5.2. de desfășurare a seminarului/	Prezența la seminar si prezentarea unui referat de cercetare

laboratorului	este obligatorie. Este posibilă recuperarea activității la seminar în cazul absențelor motivate.
---------------	--

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	CP1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe. <i>CP1. The student/graduate establishes connections between philosophical theories and perspectives formulated in various eras, currents and traditions of thought and compares complex philosophical arguments.</i>
CP4	CP4. Studentul/absolventul distinge principalele teorii filosofice cu privire la cunoaștere și adevăr și descrie într-o manieră coerentă principalele teorii filosofice cu privire la natura, sursele și limitele cunoașterii, precum și criteriile folosite pentru validarea cunoașterii și întemeierea adevărului. <i>CP4. The student/graduate distinguishes the main philosophical theories regarding knowledge and truth and describes in a coherent manner the main philosophical theories regarding the nature, sources and limits of knowledge, as well as the criteria used to validate knowledge and establish truth.</i>
CP5	CP5. Studentul/absolventul descrie principalele teorii etice și perspective filosofice asupra moralității și comportamentului moral și explică într-o manieră coerentă și clară concepte precum „dreptate”, „drepturi”, „datorie morală”, „deontologie profesională”. <i>CP5. The student/graduate describes the main ethical theories and philosophical perspectives on morality and moral behavior and explains in a coherent and clear manner concepts such as "justice", "rights", "moral duty", "professional deontology".</i>
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

CT2	<u>Competențe transversale</u> - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice. <u>Transversal competencies</u> - <i>Implementation of effective interdisciplinary teamwork methods at various hierarchical levels;</i>
CT3	<u>Competențe transversale</u> - Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii. <u>Transversal competencies</u> - <i>Self-evaluation of professional training needs for personal autonomy development, as well as for insertion and adaptation to employment market requirements.</i>

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

	Rezultatele învățării vizate prin disciplină	
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. CP1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe. <i>CP1. The student/graduate establishes connections between philosophical theories and perspectives formulated in various eras, currents and traditions of thought and compares complex philosophical arguments.</i>	CP1. Studentul/absolventul analizează perspective teoretice diferite. <i>CP1. The student/graduate analyzes different theoretical perspectives</i>

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP4	2. CP4. Studentul/absolventul distinge principalele teorii filosofice cu privire la cunoaștere și adevăr și descrie într-o manieră coerentă principalele teorii filosofice cu privire la natura, sursele și limitele cunoașterii, precum și criteriile folosite pentru validarea cunoașterii și întemeierea adevăr. <i>CP4. The student/graduate distinguishes the main philosophical theories regarding knowledge and truth and describes in a coherent manner the main philosophical theories regarding the nature, sources and limits of knowledge, as well as the criteria used to validate knowledge and establish truth.</i>	2. CP4. Studentul/absolventul explică ce înseamnă „a cunoaște” și explică într-o manieră coerentă și clară deosebiriile dintre diferitele forme de cunoaștere. <i>CP4. The student/graduate explains what it means to "know" and explains in a coherent and clear manner the differences between different forms of knowledge.</i>
CP5	3. CP5. Studentul/absolventul descrie principalele teorii etice și perspective filosofice asupra moralității și comportamentului moral și explică într-o manieră coerentă și clară concepte precum „dreptate”, „drepturi”, „datorie morală”, „deontologie profesională”. <i>CP5. The student/graduate describes the main ethical theories and philosophical perspectives on morality and moral behavior and explains in a coherent and clear manner concepts such as "justice", "rights", "moral duty", "professional deontology".</i>	3. CP5. Studentul/absolventul analizează critic dileme morale dificile, identifică principii, reguli și valori morale în comportamentul uman și este capabil să explice într-o manieră coerentă ce înseamnă a avea un comportament moral din perspectiva diferitelor teorii etice. <i>CP5. The student/graduate critically analyzes difficult moral dilemmas, identifies principles, rules and moral values in human behavior and is able to explain in a coherent manner what it means to have moral behavior from the perspective of different ethical theories.</i>

CT2	<u>Competențe transversale</u> - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice. - Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii. <u>Transversal competencies</u> - <i>Implementation of effective interdisciplinary teamwork methods at various hierarchical levels;</i> - <i>Self-evaluation of professional training needs for personal autonomy development, as well as for insertion and adaptation to employment market requirements.</i> ...	<u>Competențe transversale</u> - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice. - Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii. <u>Transversal competencies</u> - <i>Implementation of effective interdisciplinary teamwork methods at various hierarchical levels;</i> - <i>Self-evaluation of professional training needs for personal autonomy development, as well as for insertion and adaptation to employment market requirements.</i> ...
CT3	<u>Competențe transversale</u> - Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii. <u>Transversal competencies</u> - <i>Self-evaluation of professional training needs for personal autonomy development, as well as for insertion and adaptation to employment market requirements.</i> ..	<u>Competențe transversale</u> - Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii. <u>Transversal competencies</u> - <i>Self-evaluation of professional training needs for personal autonomy development, as well as for insertion and adaptation to employment market requirements.</i> ..

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)

1. CP1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe. <i>CP1. The student/graduate establishes connections between philosophical theories and perspectives formulated in various eras, currents and traditions of thought and compares complex philosophical arguments.</i>
2. CP2. Studentul/absolventul descrie răspunsurile oferite de diferite școli, curente și tradiții la întrebările filosofice fundamentale: natura realității, identitatea persoanei, natura timpului și spațiului, natura conștiinței, relația dintre minte și corp, liberul arbitru. <i>CP2. The student/graduate describes the answers offered by different schools, currents and traditions to fundamental philosophical questions: the nature of reality, the identity of the person, the nature of time and space, the nature of consciousness, the relationship between mind and body, free will.</i>
3. CP3. Studentul/absolventul descrie principiile logice care stau la baza raționamentului, identifică erorile de argumentare și raționamentele nevalide. <i>CP3. The student/graduate describes the logical principles underlying reasoning, identifies argumentation errors and invalid reasoning.</i>
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Se va urmări formarea unui vocabular care să permită aprofundarea temelor centrale ale filosofiei lui Kant și a Idealismului German. Studiul comparativ cu filosofia limbajului dezvoltată de Johann Georg Hamann, Johann Gottfried Herder și Wilhelm von Humboldt.
2. Capacitatea unei lecturi orientate fenomenologic-hermeneutic
3. Înțelegerea filosofiei contemporane prin perspectiva influenței filosofiei kantiene

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1.-2 Kant, filosofia precritică. Intrebuințarea dogmatică a rațiunii. Semnificația noțiunii de critică, restrângerea metafizicii. <i>Critica rațiunii pure</i> . Prefața la ediția a doua.	prelegere, predare prin întrebări, prezentare de text, sublinierea punctelor-cheie, schematizări, diagrame	Curs introductiv
3.-4 Estetica transcendențială: expunerea metafizică și expunerea transcendențială a conceptelor de spațiu și timp. Concluzia esteticii transcendente, posibilitatea judecăților sintetice <i>a priori</i>	prelegere, predare prin întrebări, prezentare de text, sublinierea punctelor-cheie, schematizări, diagrame	Prezentare, discuție
5-6. Logica transcendențială. Deducția transcendențială a conceptelor pure ale intelectului		

Schematismul conceptelor pure ale intelectului		
7. Despre Ideile rațiunii pure. Rezumat. <i>Critica ratiunii practice si Intemeierea metafizicii moravurilor</i>		
8. Filosofia limbajului: Hamann, Herder si Humboldt		
9. -10 J.G. Fichte, continuarea ideilor lui Herder si distanțare de Kant; primatul filosofiei practice. Constituirea eului. <i>Doctrina stiintei, considerații introductive.</i>		
11-12 F.W.J. Schelling, introducere in opera si pozitia sa in cadrul Idealismului German. Filosofia speculativă a naturii. Natură și mit. Filosofia târzie.		
13-14 G.W.F. Hegel, distanțare de J.G. Fichte si apropiere de F.W. J. Schelling. <i>Fenomenologia spiritului si fundamentele sistemului hegelian, considerații introductive.</i>		
Bibliografie: (selecție) Immanuel Kant <i>Critica rațiunii pure</i>, trad. Elena Moisuc, Nicolae Bagdasar, București, 1969 Immanuel Kant, <i>Întemeierea metafizicii moravurilor. Critica rațiunii practice</i>, București, 1972 Immanuel Kant, <i>Critica facultății de judecare</i>, trad. Vasile Dem. Zamfirescu și Alexandru Surdu, București, 1981 Georg Wilhelm Friedrich Hegel, <i>Fenomenologia Spiritului</i>, trad. Virgil Bogdan, București, 1965 Johann Gottlieb Fichte, <i>Doctrina științei</i>, trad. Paul Blendea si Radu Gabriel Pârvu, Bucuresti, 1995 Friedrich Wilhelm Joseph Schelling <i>Introducere la schita sa a unui sistem de filosofie a naturii</i> trad. Vasile Muscă, Dacia, Cluj 2002. Claudiu Baci, „Timpul ca mediu ireductibil al gândirii la Immanuel Kant”, în Marius Augustin Drăghici, Gabriel Nagăț (coord.), <i>Studii de epistemologie și teoria valorilor</i>, vol. 1, Editura Academiei Române, 2015, ISBN/ISSN 978-973-27-2606-8, p. 34-41. Virgil Ciomos, <i>Conștiință și schimbare în Critica rațiunii pure. O perspectivă arhitectonică asupra kantianismului</i>, București, 2006 Martin Heidegger, GA 3, <i>Kant und das Problem der Metaphysik</i>, Frankfurt a. M., 1991 Martin Heidegger GA 25, <i>Phänomenologische Interpretation von Kants Kritik der reinen Vernunft</i>, Frankfurt a.M. 1977 Dieter Henrich <i>Der Begriff der Schönheit in Schillers Ästhetik</i> Zeitschrift für philosophische Forschung, Oct. - Dec., 1957, Bd. 11, H. 4 (Oct. - Dec., 1957), pp. 527-547 Hans Feger, <i>Durch Schönheit zur Freiheit der Existenz: Wie Schiller Kant liest</i>, Monatshefte Fall, 2005, Vol. 97, No. 3, Begegnungen Mit Schiller / Encounters with Schiller (Fall, 2005), pp. 439-449 Hiroataka Nakano, <i>Selbstaffektion in der transzendentalen Deduktion</i>, Kant-Studien 102. Jahrg., S. 213–231 DOI		

10.1515/KANT.2011.016

Alexander Rueger *Pleasure and Purpose in Kant's Theory of Taste* KANT-STUDIEN 2018; 109(1): 101–123
<https://doi.org/10.1515/kant-2018-0003>

James D. Reid *On the Unity of Theoretical Subjectivity in Kant and Fichte*, The Review of Metaphysics, Dec., 2003, Vol. 57, No. 2 (Dec., 2003), pp. 243-277

Allen W. Wood *Fichte's Philosophical Revolution* Source: Philosophical Topics, FALL 1991, Vol. 19, No. 2, Nineteenth-Century Philosophy (FALL 1991), pp. 1-28

Tom Baldwin: *Philosophy of Language in the Twentieth Century*. In: Ernest Lepore & Barry Smith (Hrsg.): *Oxford Handbook to Language*. Oxford University Press, Oxford 2006, pp. 60–99

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1-2 <i>Critica facultății de judecare</i> , Introducere	prezentare și comentariu de text,	Seminare introductive
3-4. Estetica transcendentă, secțiunea întâi și secțiunea a doua	prezentare și comentariu de text	Consolidarea și verificarea cunoștințelor
5-6. Logica transcendentă (<i>Critica rațiunii pure</i>)	prezentare și comentariu de text,	Consolidarea și verificarea cunoștințelor
7-8. Analitica principiilor, Despre schematismul conceptelor pure ale intelectului	prezentare și comentariu de text, discuție	Consolidarea și verificarea cunoștințelor
9-10. Prima introducere în <i>Doctrina științei</i> (J.G.Fichte)	prezentare și comentariu de text, discuție	Consolidarea și verificarea cunoștințelor
11-12. F.W.J. Schelling, Introducere la schița sa a unui sistem de filosofie a naturii (selecție)	prezentare și comentariu de text, discuție	Seminare practice. Prezentare de referat, discuție liberă
13-14 G.W.F. Hegel, Introducere la <i>Fenomenologia spiritului</i> (selecție)	prezentare și comentariu de text, discuție	Seminare practice. Prezentare de referat, discuție liberă

Bibliografie

Immanuel Kant, *Critica facultății de judecare*, trad. Vasile Dem. Zamfirescu și Alexandru Surdu, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981, Introducere

Immanuel Kant *Critica rațiunii pure*, trad. Elena Moisuc, Nicolae Bagdasar, Editura Științifică, București, 1969, selecție cf. tematicii de seminar

Johann Gotlieb Fichte, *Doctrina științei*, trad. Paul Blendea și Radu Gabriel Parvu, Ed. Humanitas, București 1995, *Prima introducere în doctrina științei*.

Friedrich Wilhelm Joseph Schelling *Introducere la schița sa a unui sistem de filosofie a naturii* trad. Vasile Muscă, Dacia, Cluj 2002

Georg Wilhelm Friedrich Hegel *Fenomenologia spiritului*, trad. Virgil Bogdan, Ed. Academiei, București, 1965, selecție.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	înțelegerea problematicei abordate, însușirea și utilizarea	colocviu	66%

	cunoștințelor predate		
	capacitate de aplicare în contextul cercetării individuale		
9.5 Seminar/laborator	participare activă	referat, redactarea unei lucrări finale	33%
	operare cu noțiunile și modelele interpretative studiate	dezbateri	
9.6 Standard minim de performanță			
Cerința principală este aceea de a însuși materialul predat la curs. Dincolo de competențele teoretice, absolventii cursului trebuie să confirme atât în cadrul colocviului cât și în scris capacitatea de a dezbate și de a argumenta. Subiectul lucrării finale obligatorii va fi ales conform tematicii cursului și va fi prezentat în forma unui referat înaintea redactării finale a textului.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)³

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Data completării:

21.3. 2026

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

³ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

